

Warunki pracy w województwie wielkopolskim w 2017 r.

29.06.2018 r.

 88,9

Zatrudnieni w warunkach
zagrożenia na 1000 zatrudnionych
badanej zbiorowości

W 2017 r. badaniem warunków pracy objęto 9,0 tys. jednostek zatrudniających łącznie 735,8 tys. osób. Spośród tej grupy w warunkach zagrożenia pracowało 65,4 tys. osób (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego), co stanowiło 8,9% zatrudnionych badanej zbiorowości.

Podstawowe informacje

Większość zagrożeń dla zdrowia i życia powodowały czynniki związane ze środowiskiem pracy, wynikające z przekroczenia dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych oraz natężeń fizycznych. W 2017 r. na tego typu zagrożenia narażonych było 40,2 tys. osób, tj. 61,4% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2016 r. 64,5%). Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (praca w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości) dotyczyły 11,6 tys. osób, czyli 17,8% zatrudnionych badanej zbiorowości (w 2016 r. 18,6%). Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 13,6 tys. osób, tj. 20,8% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2016 r. 16,9%).

Liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia była wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,8%

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia najczęściej pracowali związanych ze środowiskiem pracy

Tablica 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2016		2017	
	w tysiącach		2016=100	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości
Ogółem	61,8	65,4	105,8	88,9
Czynnikami środowiska pracy	39,9	40,2	100,7	54,6
Uciążliwością pracy	11,5	11,6	101,0	15,8
Czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	10,4	13,6	130,6	18,5

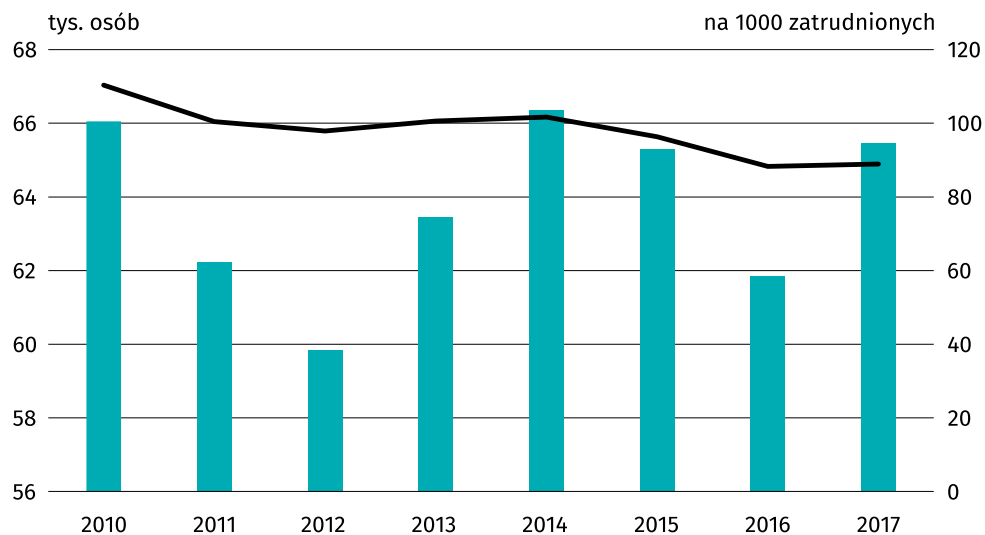
W stosunku do 2016 r. najbardziej wzrosła liczba osób zagrożonych czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (o 3,2 tys. osób, tj. o 30,6%). Nieznacznie zwiększyła się liczba osób zagrożonych czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (o 0,3 tys. osób, tj. o 0,7%) i uciążliwością pracy (o 0,1 tys. osób, tj. o 1,0%).

Kobiety pracujące w warunkach zagrożenia w 2017 r. liczyły 11,9 tys. osób i stanowiły 18,2% wszystkich pracujących w warunkach zagrożenia (w 2016 r. 19,1%). Największe narażenie kobiet, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości, występowało w jednostkach zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (29,0 wobec 16,2 średniej dla kobiet w województwie) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (28,3).

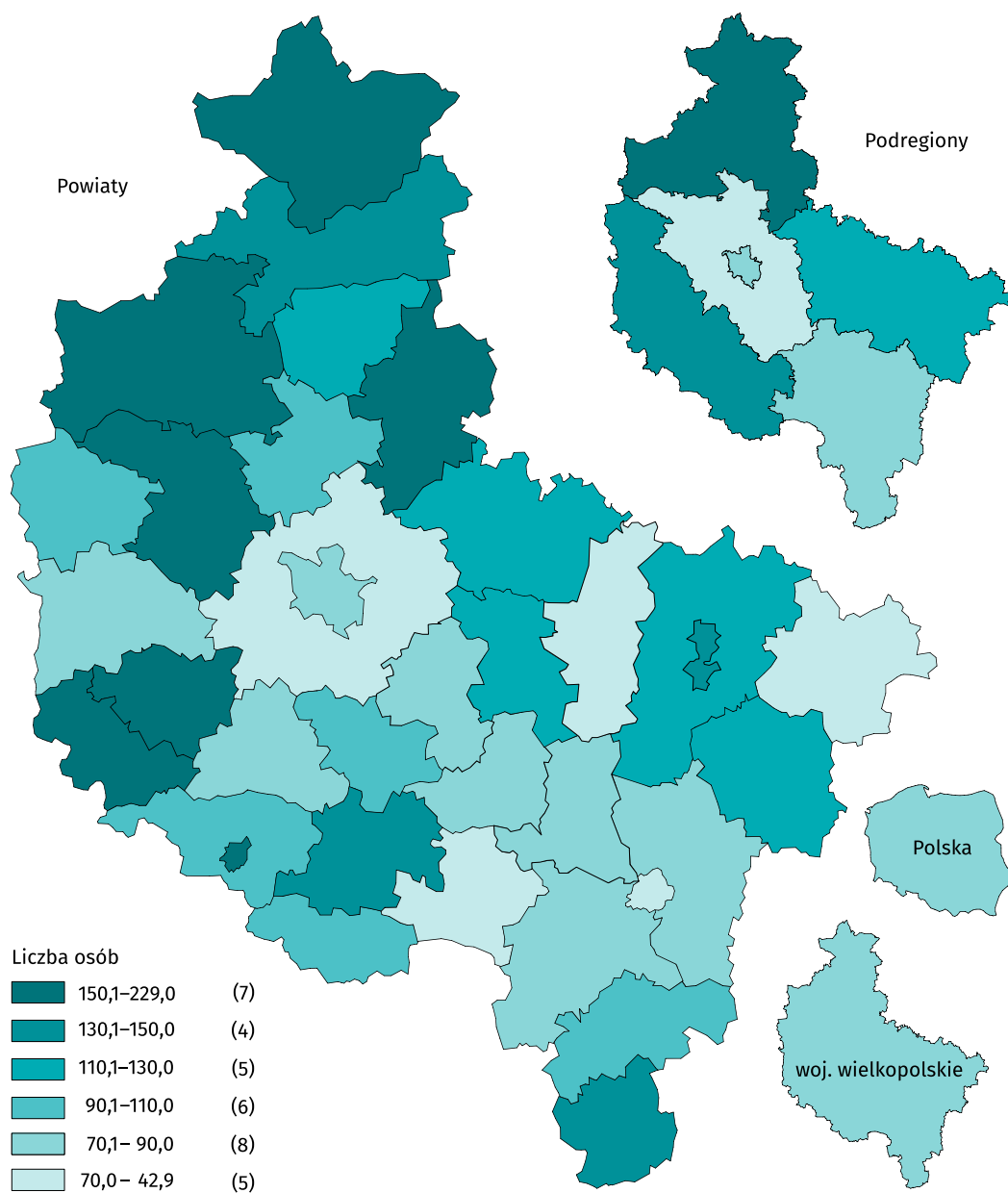
Pod względem stopnia trudności warunków pracy w 2017 r. województwo wielkopolskie zajmowało 6. miejsce w kraju ze wskaźnikiem 88,9 zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości. Najtrudniejsze warunki pracy zanotowano w województwie śląskim (153,8), a najbezpieczniejsze w mazowieckim (34,5).

Co piąta osoba zatrudniona w warunkach zagrożenia to kobieta

Wykres 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia¹

Wykres 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia¹ na 1000 zatrudnionych w 2017 r.

¹ Liczeni jeden raz w grupie czynnika przeważającego; w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości.

W ujęciu terytorialnym w województwie wielkopolskim najtrudniejsze warunki pracy występowały w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, gdzie co czwarta osoba była narażona na pogorszenie stanu zdrowia oraz powiatach złotowskim, grodziskim i wolsztyńskim (co piąta osoba pracowała w warunkach zagrożenia). Najbezpieczniejsze warunki pracy zaobserwowano w powiecie poznańskim, gdzie działaniem szkodliwych czynników zagrożona była co dwudziesta trzecia osoba.

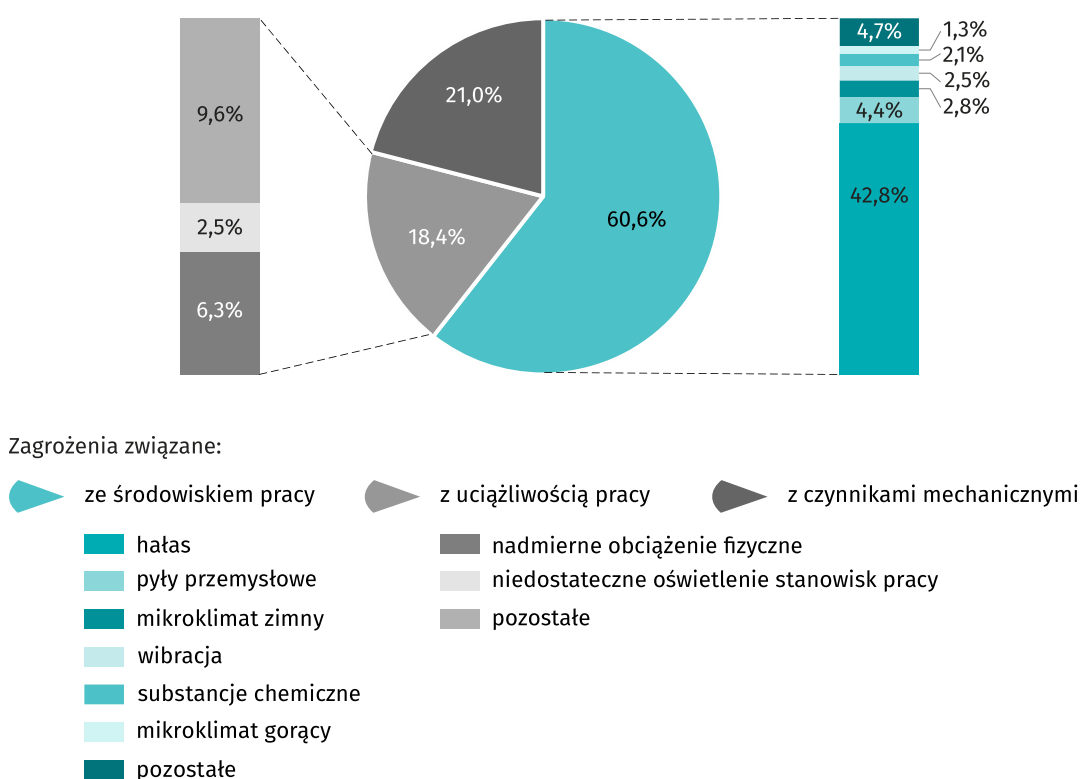
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według czynników zagrożeń

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych jednocześnie, z tego powodu wykorzystywana jest kategoria tzw. osobozagrożeń czyli osób liczonych tyle razy na ile czynników są narażone.

W końcu 2017 r. liczba osobozagrożeń wyniosła 74,2 tys. wobec 71,7 tys. przed rokiem. Większość z nich stanowiły osobozagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (60,6%) i dotyczyły 44,9 tys. osób. W tej grupie najwięcej było osób pracujących w warunkach zagrożenia hałasem (31,7 tys. osób, tj. 70,6% osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy). Liczba pracowników narażonych na hałas była prawie 10-krotnie większa od liczby pracowników zagrożonych pyłami przemysłowymi (3,3 tys. osób, tj. 7,3%).

W 2017 r. zlikwidowano lub ograniczono 25,5 tys. osobozagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy (w 2016 r. 27,6 tys.), jednocześnie stwierdzono 12,2 tys. nowo powstałych lub nowo ujawnionych osobozagrożeń (w 2016 r. 9,5 tys.).

Wykres 3. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według czynników zagrożeń w 2017 r.

Czynniki zagrożeń związane ze środowiskiem pracy stanowiły 60,6% wszystkich osobozagrożeń

Zagrożenia związane z uciążliwością pracy, np. wymuszoną pozycją ciała, ciężkim wysiłkiem fizycznym, niedostatecznym oświetleniem stanowiska pracy itp. dotyczyły 13,7 tys. osób (18,4% wszystkich osobozagrożeń). W warunkach zagrożenia związanego z uciążliwością pracy zlikwidowano lub ograniczono 6,2 tys. osobozagrożeń (w 2016 r. 5,5 tys.), równocześnie stwierdzono 3,5 tys. osobozagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych (w 2016 r. 3,0 tys.).

Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 15,6 tys. osób (21,0% wszystkich osobozagrożeń). W tej grupie czynników w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 5,1 tys. osobozagrożeń (w 2016 r. 6,0 tys.), w tym samym czasie zarejestrowano 3,9 tys. osobozagrożeń nowo powstałych lub nowo ujawnionych (w 2016 r. 1,7 tys.).

Tablica 2. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożenia w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W grupie zagrożenia		
		związanego		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	
OGÓŁEM	65448	40191	11625	13632
w tym:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1216	745	271	200
Górnictwo i wydobywanie	1551	652	877	22
Przetwórstwo przemysłowe	46788	32916	6146	7726
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	2455	226	663	1566
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	1458	642	664	152
Budownictwo	3048	1318	1080	650
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	4002	1824	709	1469
Transport i gospodarka magazynowa	2993	521	851	1621
Informacja i komunikacja	82	13	42	27
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	136	96	14	26
Administrowanie i działalność wspierająca	158	119	–	39
Edukacja	137	75	23	39
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1417	1037	285	95

^a Liczeni jeden raz w grupie czynnika przeważającego; w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości.

Działania profilaktyczne – ocena i eliminacja ryzyka zawodowego

W ramach badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W 2017 r. w województwie wielkopolskim w zakładach objętych badaniem taką ocenę przeprowadzono dla 160,1 tys. stanowisk pracy, na których pracowało 213,1 tys. osób.

Liczba stanowisk objętych oceną ryzyka zawodowego była zbliżona do notowanej w 2016 r., natomiast liczba osób zatrudnionych na tych stanowiskach wzrosła o 6,0 tys. Większość tych stanowisk pracy znajdowała się w jednostkach zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (45,4%), transportem i gospodarką magazynową (16,9%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (16,4%).

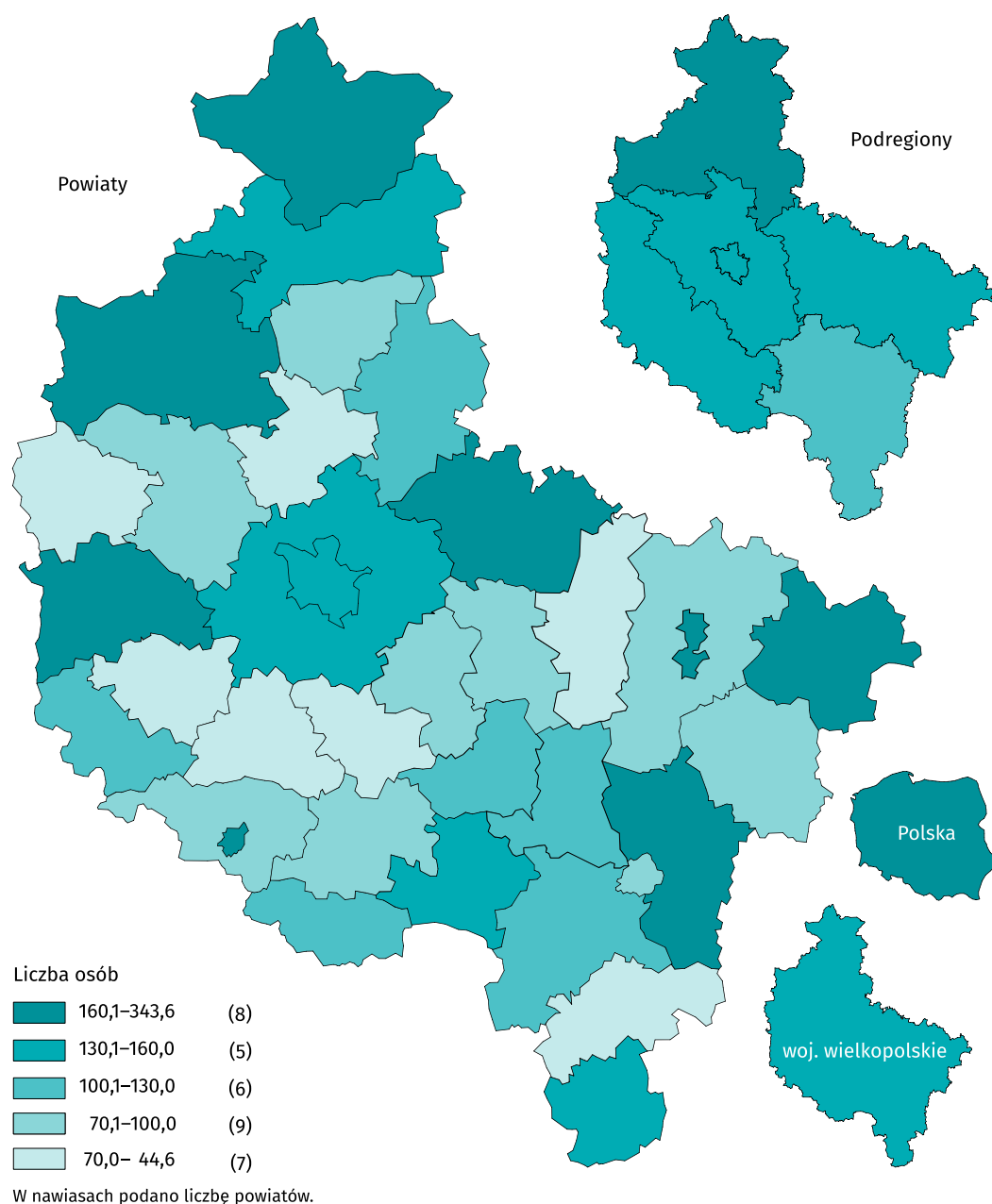
Występowanie ryzyka zawodowego zostało wyeliminowane lub ograniczone na 80,8 tys. stanowiskach pracy, na których pracowało 104,0 tys. osób. Spośród tej grupy 64,3 tys. otrzymało środki ochrony indywidualnej, wobec 54,5 tys. osób zastosowano środki organizacyjne oraz dla 43,0 tys. środki techniczne².

Liczba zatrudnionych na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości wyniosła 289,7 osób (295,7 w 2016 r.). Wskaźnik w przypadku stanowisk pracy, na których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe wyniósł 141,3 osób (127,1 w 2016 r.).

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 160,1 tys. stanowisk pracy

² W przypadku części z tych osób zastosowano więcej niż jeden środek eliminujący ryzyko zawodowe na stanowisku pracy.

Wykres 4. Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego³

W 2017 r. największą skalę wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy odnotowano w zakładach w powiatach: złotowskim (343,6 na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości), kaliskim (237,2) i kolskim (220,3) oraz Lesznie (273,9).

Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych

W 2017 r. z uprawnień pracowniczych wynikających z określonych warunków pracy skorzystało (według stanu w połowie grudnia):

- z napojów – 58,3 tys. osób,
- z posiłków profilaktycznych – 32,2 tys. osób,
- z dodatków pieniężnych – 19,9 tys. osób,
- z innych środków odżywczych – 4,2 tys. osób,
- z dodatkowych urlopów – 2,0 tys. osób,
- ze skróconego czasu pracy – 1,0 tys. osób.

Najbardziej rozpowszechnionym rodzajem świadczeń były napoje oraz posiłki profilaktyczne

³ Na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości.

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

W 2017 r. z tytułu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych wypłacono łącznie 4,7 tys. świadczeń, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem. Łączny koszt świadczeń wypłaconych z tego tytułu wyniósł 16945,4 tys. zł., tj. o 8,5% więcej niż w 2016 r. Średni koszt jednego świadczenia kształtował się na poziomie 3629 zł i był o 249 zł wyższy od notowanego w 2016 r. Największą liczbę świadczeń (2423) wypłacono w jednostkach z sekcji przetwórstwo przemysłowe, a koszt jednego świadczenia wyniósł tam 3650 zł.

Opracowanie merytoryczne:

Marta Kowalczyk

Dział Opracowań Zbiorczych

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

tel: 61 2798 338

e-mail: marta.kowalczyk@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

tel: 61 2798 320, 61 2798 323

e-mail: e.gruntmejer@stat.gov.pl

e-mail: m.siniecka@stat.gov.pl

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot-Brzezińska

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

tel: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot-brzezinska@stat.gov.pl

poznan.stat.gov.pl

@Poznan_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2017 r. – publikacja roczna](#)

[Warunki pracy w 2017 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Ocena ryzyka zawodowego](#)